Tulli tiedottaa

Tullen informerar • Customs Information

TULLI
· TULL ·
CUSTOMS

Fritt för publicering
8.2.2016, kl. 9.00

ÅRSPUBLIKATION: preliminära uppgifter

VÄRDET PÅ EXPORTEN SJÖNK ÅR 2015 MED FYRA PROCENT

Underskottet i handelsbalansen minskade markant på grund av överskottet i handeln med länder utanför EU

Enligt Tullens preliminära uppgifter minskade värdet på Finlands varuexport med fyra procent år 2015. Värdet av exporten uppgick till 53,5 miljarder euro. Värdet på importen minskade med sex procent och stannade vid 54,2 miljarder euro. År 2014 höll sig exporten på samma nivå som året innan, medan importen sjönk med en procent.

Underskottet i handelsbalansen minskade i fjol markant jämfört med åren innan. År 2015 visade handelsbalansen enligt preliminära uppgifter ett underskott på 690 miljoner euro. År 2014 uppgick underskottet till 1,8 miljarder euro och år 2013 till 2,4 miljarder euro. Underskottet i handeln med EU-länderna ökade dock år 2015 till nästan 2,5 miljarder euro samtidigt som handeln med länderna utanför EU visade ett överskott på nästan 1,8 miljarder euro. Året innan var underskottet i handeln med länderna utanför EU 70 miljoner euro och i EU-handeln 1,7 miljarder euro.

Att den totala exporten minskade i fjol berodde framför allt på två faktorer; värdet på exporten av oljeprodukter föll kraftigt och exporten till Ryssland minskade i betydande grad. I januari–november sjönk värdet på exporten av oljeprodukter med 41 procent och exporten till Ryssland minskade under samma period med 34 procent. Exporten beräknad utan oljeprodukter och exporten till Ryssland växte dock något enligt uppgifterna för januari–november. Exporten inom övrig kemisk industri och inom metallindustrin sjönk också något. Transportmedlen svarade för den största tillväxten inom exporten år 2015 på samma sätt som året innan, men exporten av produkter från skogsindustrin växte också något i fjol. Tullen publicerar detaljerade statistiska uppgifter om utrikeshandeln för hela fjolåret den 29 februari 2016.

Den totala importen minskade med sex procent år 2015 också på grund av att värdet på importen av energiprodukter sjönk i betydande grad. Också importen av råvaror och produktionsförnödenheter minskade en aning. Importen av investeringsvaror och varaktiga konsumtionsvaror ökade däremot något.

Utrikeshandeln till EU-länderna minskade med två procent år 2015. Exporten till euroområdet växte däremot med två procent. Exporten till länderna utanför EU minskade med åtta procent. År 2014 ökade exporten till EU-länderna med fyra procent, medan exporten till länderna utanför EU minskade med fem procent. Importen från alla EU-länder låg år 2015 på samma nivå som året innan då den växte med två procent. Att värdet på importen från länderna utanför EU minskade med 15 procent medförde att den totala importen sjönk också år 2015. Året innan minskade importen från länderna utanför EU med fem procent.

Totalutveckling, milj. euro (siffrorna för år 2015 baserar sig på preliminär statistik)

	2014	2015	Förändring % 2015
Export (fob)	55 973	53 525	-4
Import (cif)	57 769	54 215	-6
Handelsbalans	- 1 796	- 690	

Tulli • Opastinsilta 12 • PL 512 • 00101 HELSINKI • vaihde 0295 5200
Tullen • Semaforbron 12 • PB 512 • 00101 HELSINGFORS • växel 0295 5200
kirjaamo@tulli.fi • tulli.fi

Figur 1. Finlands export, import och handelsbalans månadsvis, 2013–2015, miljoner euro

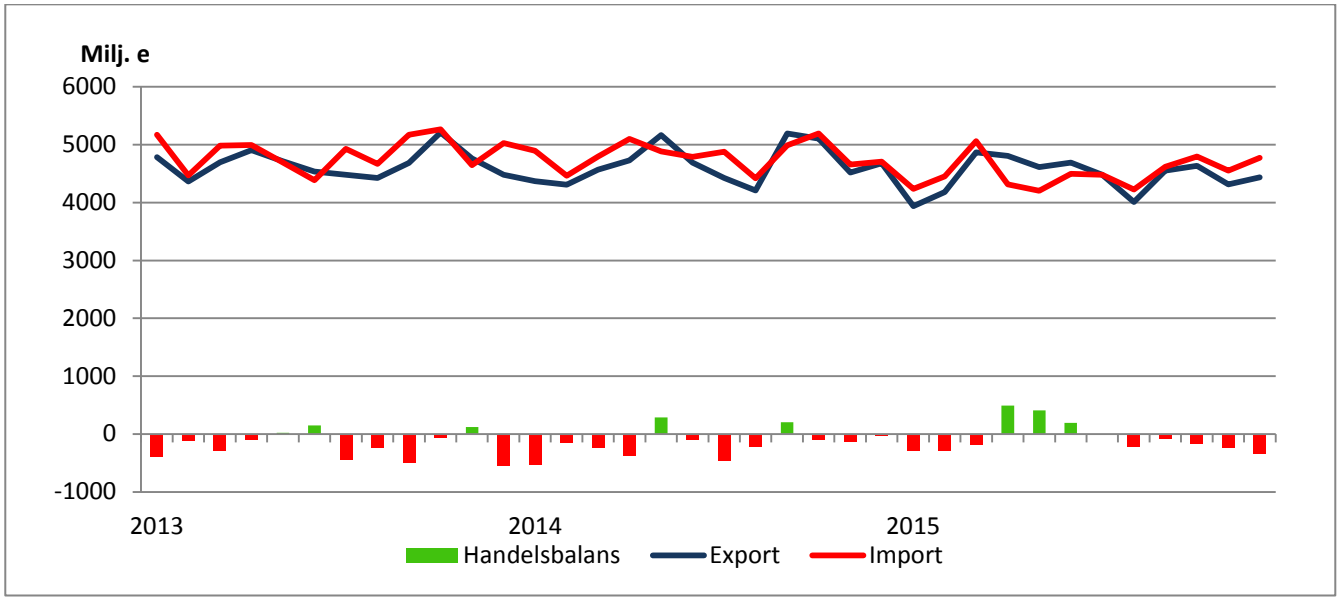

Figur 2. Finlands export, import och handelsbalans årsvis, 1990–2015, miljarder euro

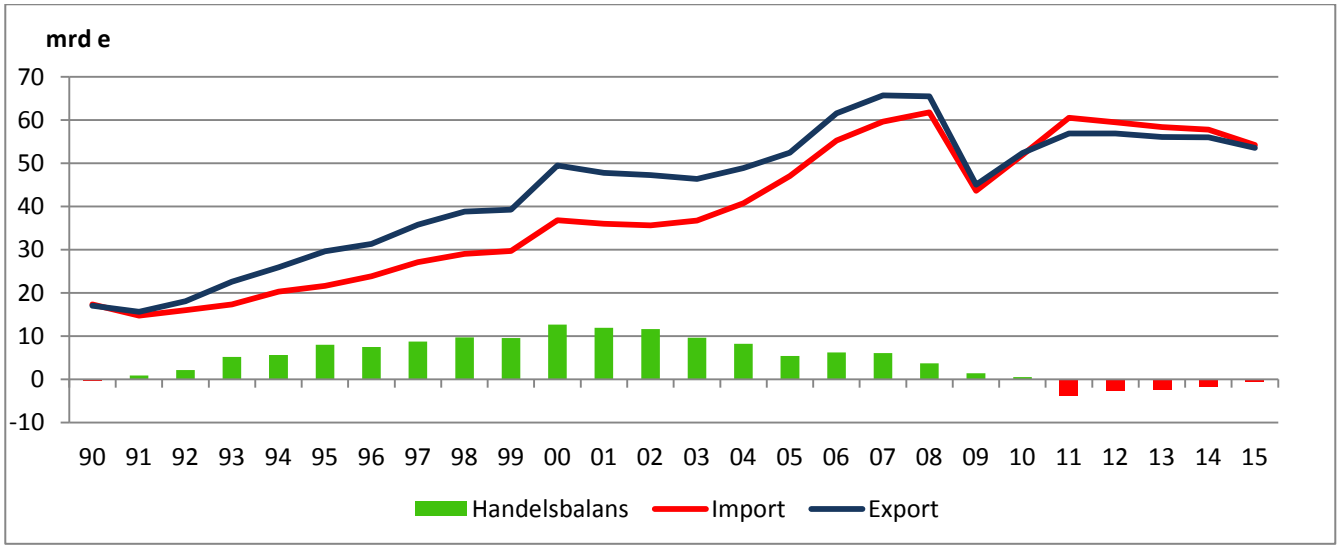

Värdeminskningen vid export av oljeprodukter fick den totala exporten att sjunka

Till följd av att värdet på exporten av oljeprodukter rasade förändrades Finlands exportstruktur i fjol enligt uppgifterna för januari–november. Den kemiska industrin hade de senaste fyra åren varit den största industrigrenen inom exporten men år 2015 sjönk den till en tredje plats. Andelen var cirka 19 procent i fjol medan den året innan hade varit 23 procent. Skogsindustriprodukternas andel av den totala exporten steg i fjol till över en femtedel, vilket gjorde att skogsindustrin igen var den största industrigrenen inom exporten efter en paus på sex år. Också maskin- och fordonsindustrins andel ökade i fjol till över en femtedel, vilket gjorde att den industrigrenen var den näst största inom exporten. Exporten av kommunikationsutrustning minskade och sänkte el- och elektronikindustrins andel av den totala exporten till cirka 12 procent. I början av millenniet var andelen ännu cirka 30 procent och vid decennieskiftet cirka en femtedel. Finlands exportstruktur har å andra sidan jämnats ut mycket och ingen produktkategori har i de senaste åren längre haft en klart dominerande ställning inom exporten.

Figur 3. Olika industrigrenars (CPA) andelar av den totala exporten 2000–2015 (1–11) i procent

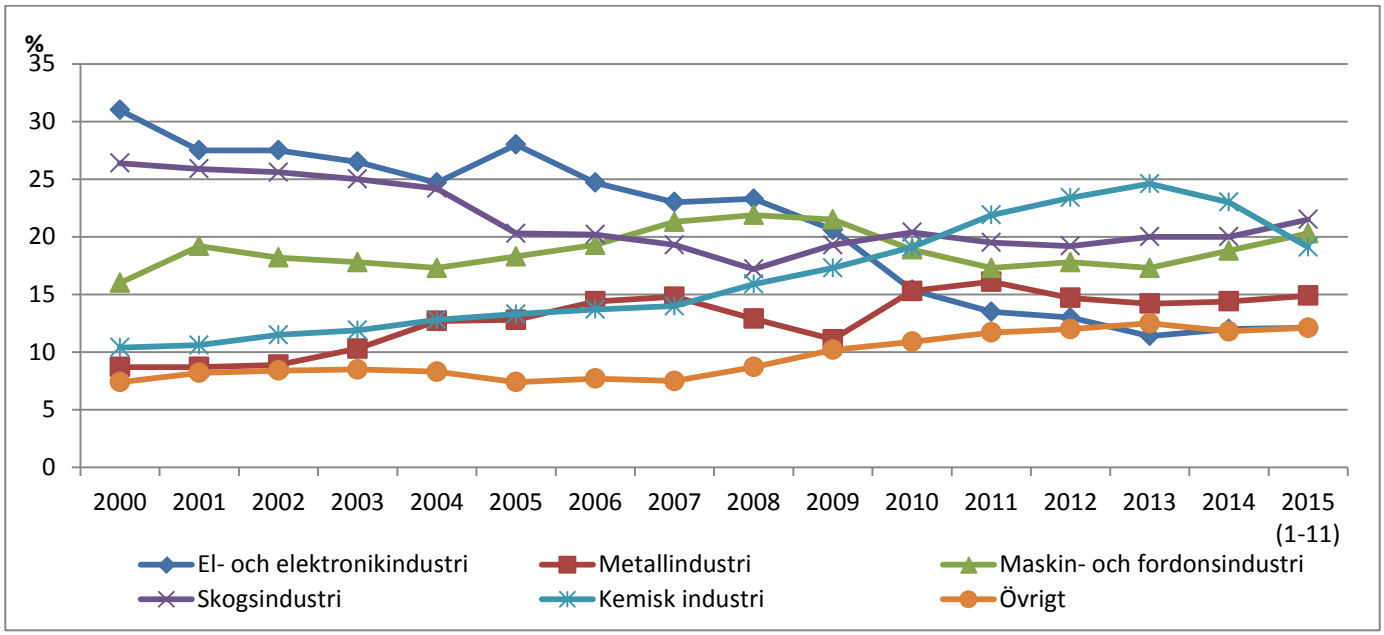

I januari–november 2015 hade värdet på exporten av oljeprodukter redan minskat med mer än 40 procent. Exportpriserna på oljeprodukter sjönk med nästan 28 procent jämfört med motsvarande period året innan. Exportmängderna minskade samtidigt med nästan en femtedel. Oljeprodukternas andel av den totala exporten sjönk från 2014 års över tio procent till 6,6 procent. År 2013 var andelen 12 procent. Också exporten av produkter från den kemiska basindustrin sjönk i fjol jämfört med året innan. Exporten av produkter från läkemedelsindustrin minskade i maklig takt i fjol men inom exporten av produkter från den kemiska basindustrin var minskningen större.

Exporten inom skogsindustrin började växa en aning i fjol, i januari–november steg den med tre procent. År 2014 växte den inte alls. Exporten av pappersmassa växte mest, med cirka en tiondedel. Exporten av papper och papp ökade också något år 2015 när den året innan hade minskat. Exporten inom den mekaniska skogsindustrin ökade också en aning.

Exporten av maskiner, apparater och transportmedel växte i fjol men mindre än året innan då den växte med sex procent. Exporten av industriprodukter och -apparater höll sig på ungefär samma nivå som året innan men exporten av elmaskiner och -apparater minskade. Transportmedlen stod för den största tillväxten inom exporten år 2015 i likhet med året innan. Exporten av motorfordon växte betydligt. Fartygsexporten låg på ungefär samma nivå som år 2014.

Exporten av metallindustriprodukter minskade totalt sett något år 2015. Exporten av järn och stål samt icke-järnmetaller höll sig knappt på samma nivå som året innan men exporten av metallprodukter minskade tydligt.

Det minskade värdet på importen av energiprodukter fick också den totala importen att minska betydligt. Enligt uppgifterna för januari–november sjönk importpriserna på råolja med 40 procent men importmängderna bara med sju procent. Importpriserna på oljeprodukter minskade också men bara med en fjärdedel. Importen av råmaterial och produktionsförnödenheter minskade något i fjol då importen av metallindustriprodukter avtog. Importen av investeringsvaror började däremot växa något. Importen av varaktiga konsumtionsvaror växte också i maklig takt i fjol.

EU-ländernas andel av Finlands utrikeshandel växte också år 2015

EU-ländernas andel av Finlands export steg år 2015 från föregående års 57,3 procent till 58,8 procent. Också inom importen ökade EU-ländernas andel. I fjol var andelen 62,6 procent, medan den året innan hade varit 58,5 procent.

Andelarna i handeln med länderna utanför EU minskade i motsvarande grad. I fjol utgjorde denna handel 41,2 procent av exporten och 37,4 procent av importen, medan andelarna året innan hade varit 42,7 vid export och 41,5 vid import.

Figur 4. EU-exportens och EU-importens andelar av Finlands utrikeshandel 2010–2015 månadsvis

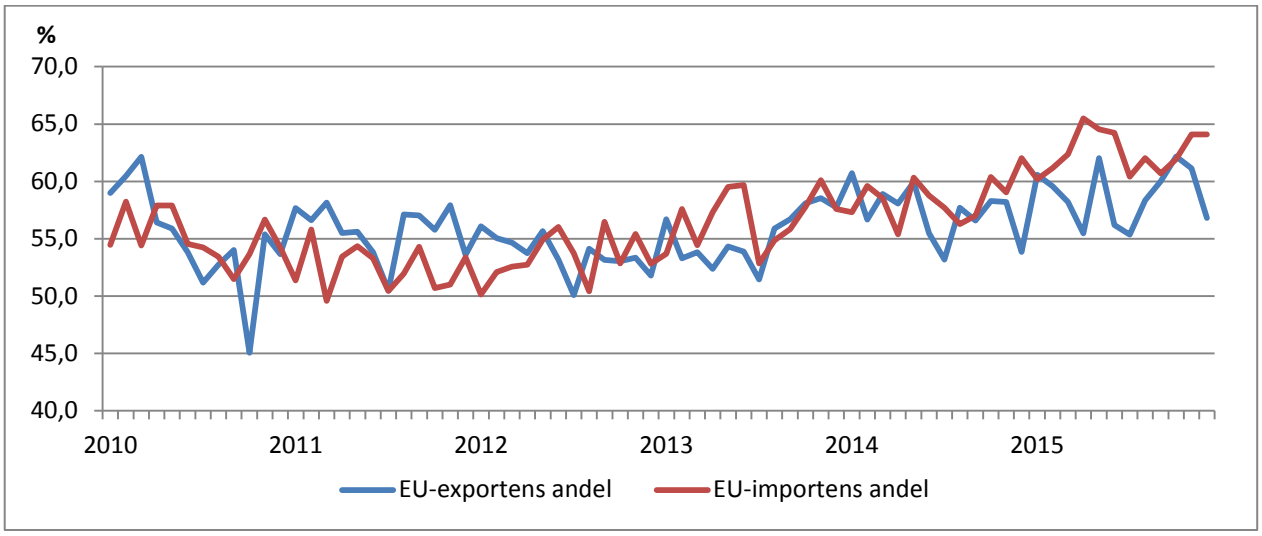

Obs: den vertikala axelns värde börjar vid 40 procent.

Ryssland föll till en femte plats bland de största exportländerna

Sverige var i flera års tid vårt största exportland och Ryssland vår största handelspartner när man ser på den totala handelsomsättningen. År 2014 förändrades denna ordning. Tyskland blev både vårt största exportland och vår största handelspartner. Tyskland höll sin position också år 2015 och landets andel av den totala exporten växte något till drygt 14 procent enligt uppgifterna för januari–november. Sverige var fortfarande vårt näst största exportland med en andel på tio procent. Förenta staterna blev i fjol vårt tredje största exportland med en andel på sju procent åtföljt av Nederländerna med en andel på 6,6 procent. Ryssland var först vårt femte största exportland i fjol. Landets andel minskade till 5,8 procent, när den året innan hade varit 8,3 procent och år 2013 9,6 procent.

I januari–november i fjol sjönk exporten till Ryssland med 34 procent och exporten till Sverige med 12 procent. Exporten till Tyskland växte under samma period med 12 procent, exporten till Nederländerna med fem procent och exporten till Förenta staterna med en procent. Året innan hade exporten till Förenta staterna vuxit med sju procent, och därför har landets andel av den totala exporten vuxit. Tullen publicerar landsspecifik utrikesstatistik för hela året 2015 den 29 februari 2016.

Ryssland har varit vårt största importland sedan 2003. År 2015 föll landet till en tredje plats bland Finlands största importländer med en andel på 11 procent. År 2014 var Rysslands andel av den totala importen nästan 15 procent och år 2013 hela 18 procent. Tyskland blev också vårt största importland med en andel på 15 procent av vår totala import. Sverige var det näst största importlandet med en andel på nästan 12 procent. Importen från Ryssland sjönk i januari–november i fjol med 32 procent. Importen från Sverige minskade under samma period med sex procent, medan importen från Tyskland växte med sju procent.

Figur 5. Förändring i Finlands export till Tyskland, Ryssland, Sverige, Nederländerna och USA 2003–2015 (1-11), i procent

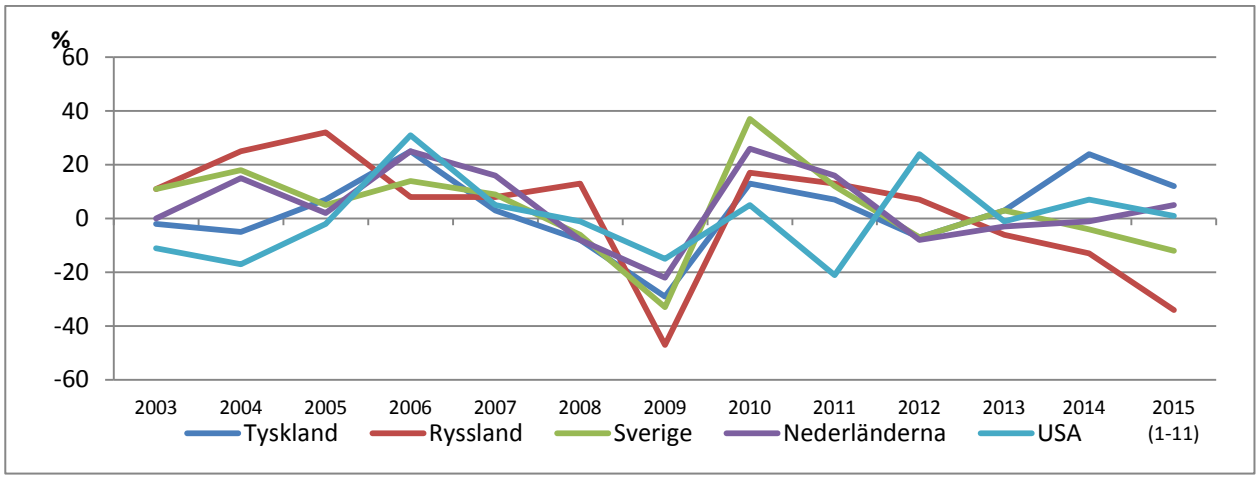

Exportutveckling i EU-länderna år 2015

EU-ländernas (EU28) sammanlagda export växte år 2015 (januari–oktober) med fem procent.[1] Finlands export minskade under motsvarande period med fyra procent. Finlands exportutveckling var den fjärde svagaste bland EU-länderna i fjol. Det var bara i Litauen och Grekland som exporten minskade mera än i Finland och i Estland minskade den lika mycket som i Finland. Exporten var på nedgång bara i de baltiska länderna, Grekland och Finland. I de olika EU-länderna utvecklade sig exporten dock på mycket olika sätt. Exporten växte mest i Irland, Cypern och Kroatien. Av Finlands största handelspartner steg Sveriges export med en procent, Tysklands med sju procent och Nederländernas också med en procent. Frankrikes export steg med fyra procent och Storbritanniens med åtta procent. Exporten från Belgien höll sig på samma nivå som året innan.

Figur 6. Förändring av exporten i olika EU-länder år 2015 (01–11) i procent

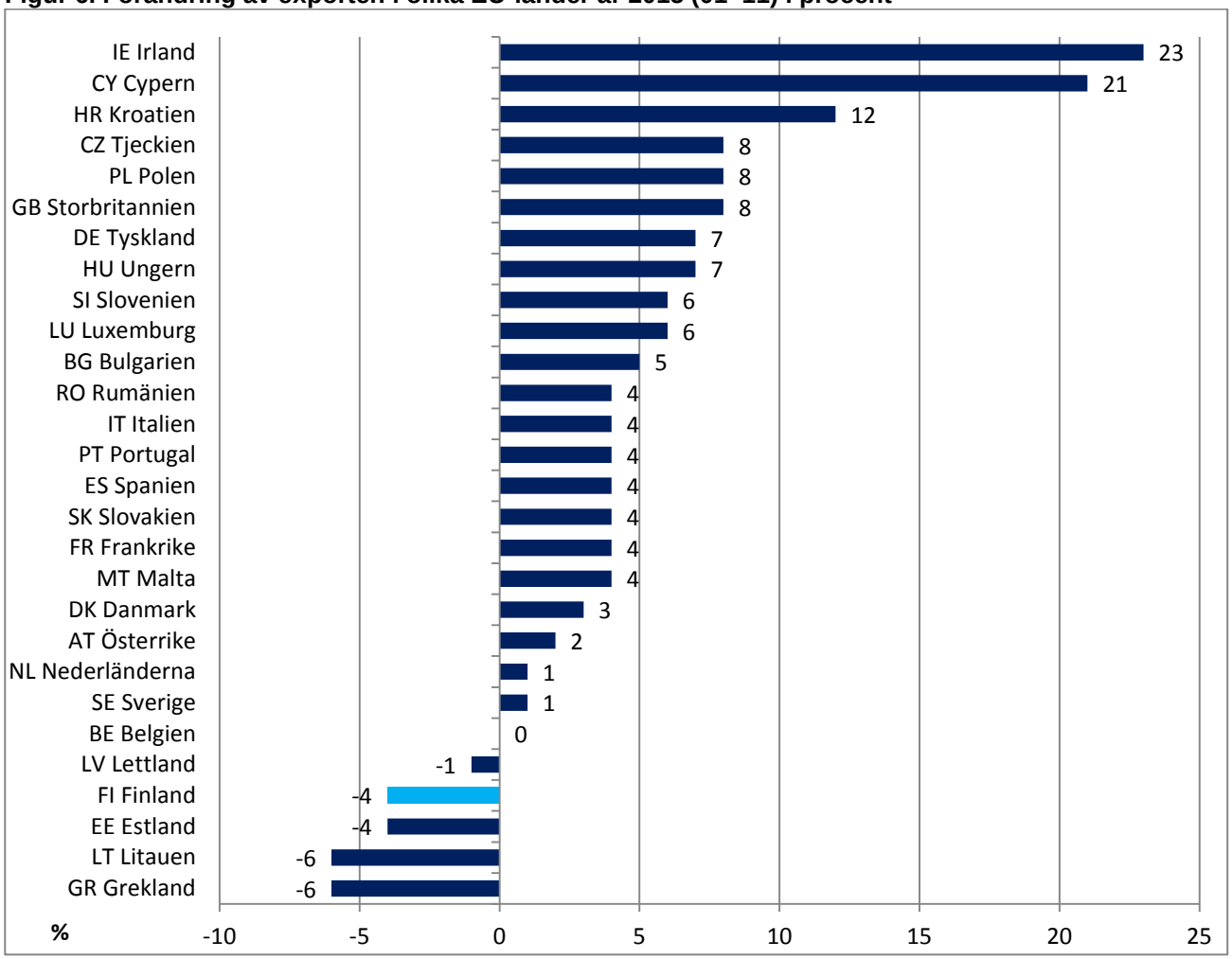

Källa: Eurostat news release 9/2016

Handeln med Ryssland fortsatte att minska kraftigt år 2015

Tillväxten inom exporten till Ryssland blev svagare redan år 2011 fastän den året därpå ännu visade en tillväxt på sju procent. Exporten till Ryssland började minska år 2013 då minskningen var sex procent. År 2014 minskade exporten redan med 13 procent och i januari–november i fjol med hela 34 procent. Exportminskningen i fjol nådde dock inte samma nivå som år 2009 då exporten sjönk med 47 procent. Exporten av alla varugrupper till Ryssland sjönk kraftigt. Mest sjönk exporten av livsmedel (-67 %), transportmedel (-56 %) och industrimaskiner (-38 %) i januari–november i fjol.

Importen från Ryssland vände neråt år 2012, då den sjönk med sju procent. Följande år minskade importen med bara en procent, men år 2014 redan med 18 procent. I januari–november i fjol sjönk importen med 32 procent. Det är mera än år 2009 då importen sjönk med 31 procent. Importen från Ryssland bestod i januari–november i fjol till 73 procent av energiprodukter av vilka 60 procent var olja och oljeprodukter. Oljeprisnedgången hade en mycket stor inverkan på

[1] Källa: Eurostat, Comext databas, de senaste tillgängliga uppgifterna är för januari-oktober.

att värdet på importen från Ryssland minskade. Också importen av gas och stenkol minskade men importen av elström ökade. Importen av metaller och metallprodukter ökade också.

I januari–november i fjol sjönk EU-ländernas sammanlagda export till Ryssland med 29 procent och importen från Ryssland med 26 procent. Finlands handelsutbyte med Ryssland har alltså sjunkit mera än EU-ländernas i genomsnitt.

Figur 7. Förändring i Finlands export till och import från Ryssland, 2002–2015 (1-11), i procent

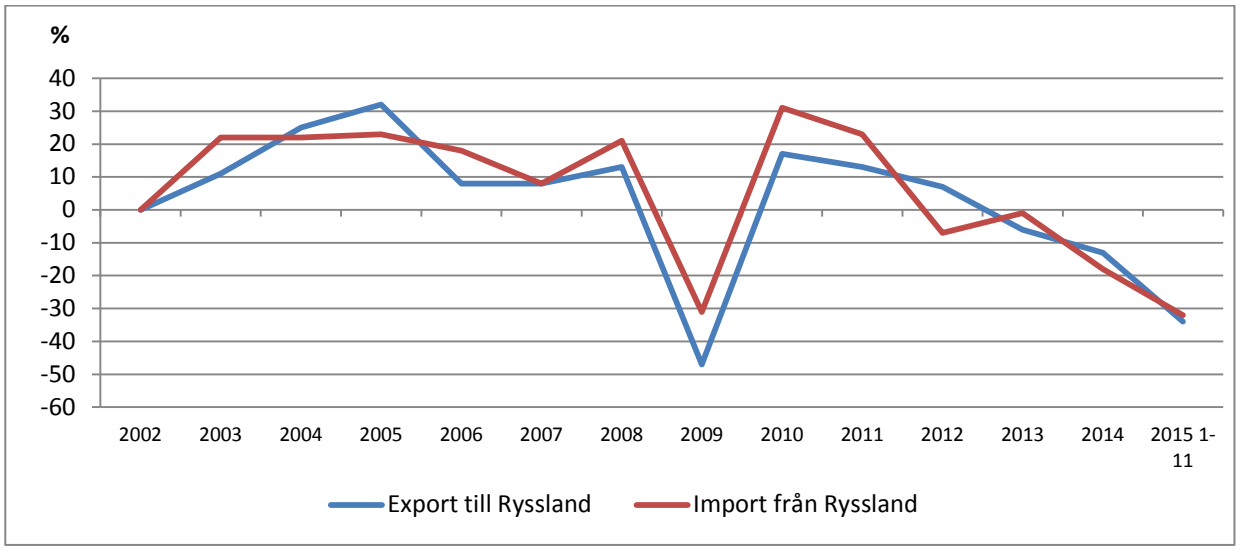

Transittransporter

Enligt Tullens statistik över transittransporter exporterades nästan 782 000 ton varor i transit från Finland till Ryssland år 2015. Mängden transitvaror i ton sjönk med 39 procent jämfört med året innan. Mängderna har minskat sedan år 2011. I fjol minskade mängden transitvaror särskilt under det andra kvartalet. Transitstatistiken innehåller uppgifter om landsvägstransporter av transitvaror genom Finland och över östgränsen via de viktigaste gränsövergångsställena. Transitvarorna anländer till Finlands tullgräns och transiteras därifrån landvägen till Ryssland utan att varorna förtullas på Finlands tullområde. Varorna i transitstatistiken ingår inte i Finlands utrikeshandelsstatistik.

Figur 8. Transittransporter 2012-2015 (1000 ton), kvartalsvis

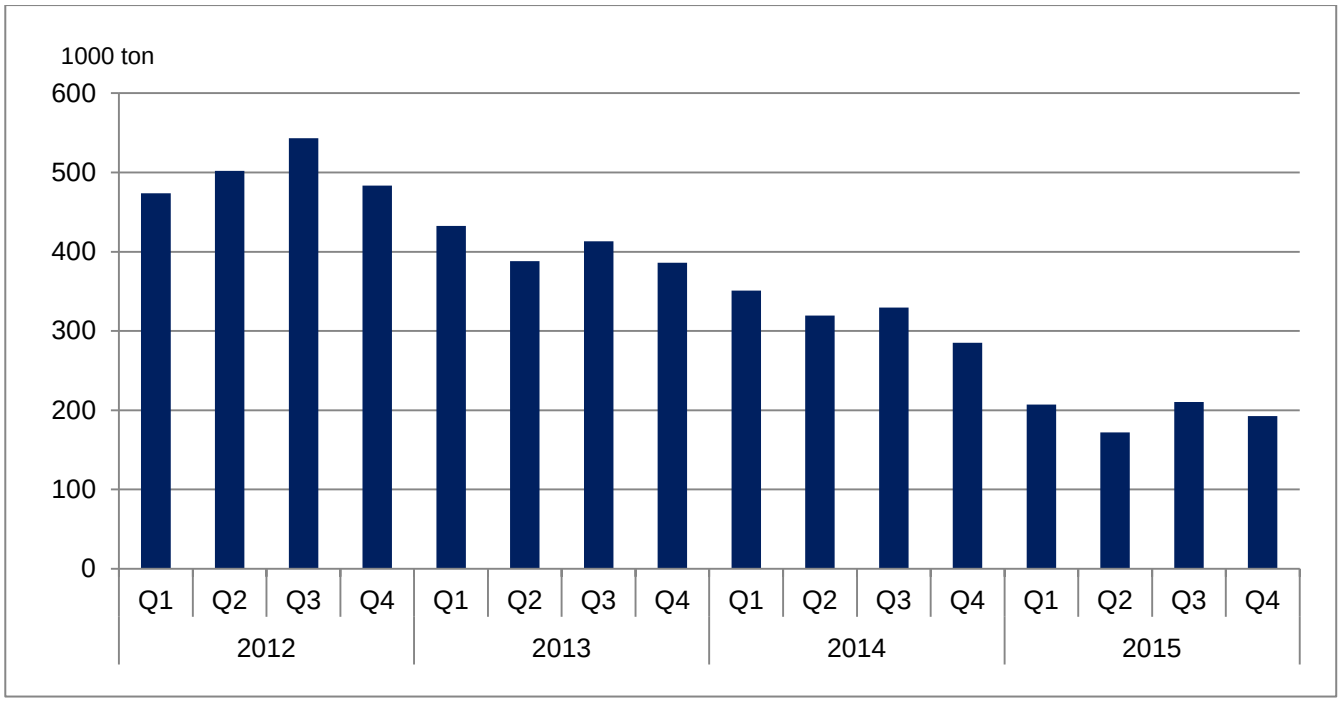

Gränstrafik

Tullens gränstrafikstatistik beskriver trafikmängderna över Finlands gräns per trafikmedel och gränsövergångsställe. Trafikmängderna i gränstrafiken minskade i hela landet under januari–november i fjol med drygt tre procent. Vid östra gränsens övergångsställen sjönk trafikmängderna sammanlagt med nästan 15 procent medan trafikmängderna vid alla de övriga gränsövergångställena ökade med en dryg procent. Vid Helsingfors gränsövergångsställe ökade mängderna med tre procent.

Figur 9. Gränstrafik i Helsingfors, vid östra gränsen och vid övriga gränsövergångsställen, 2004-2015 (1-11), 1000 st.

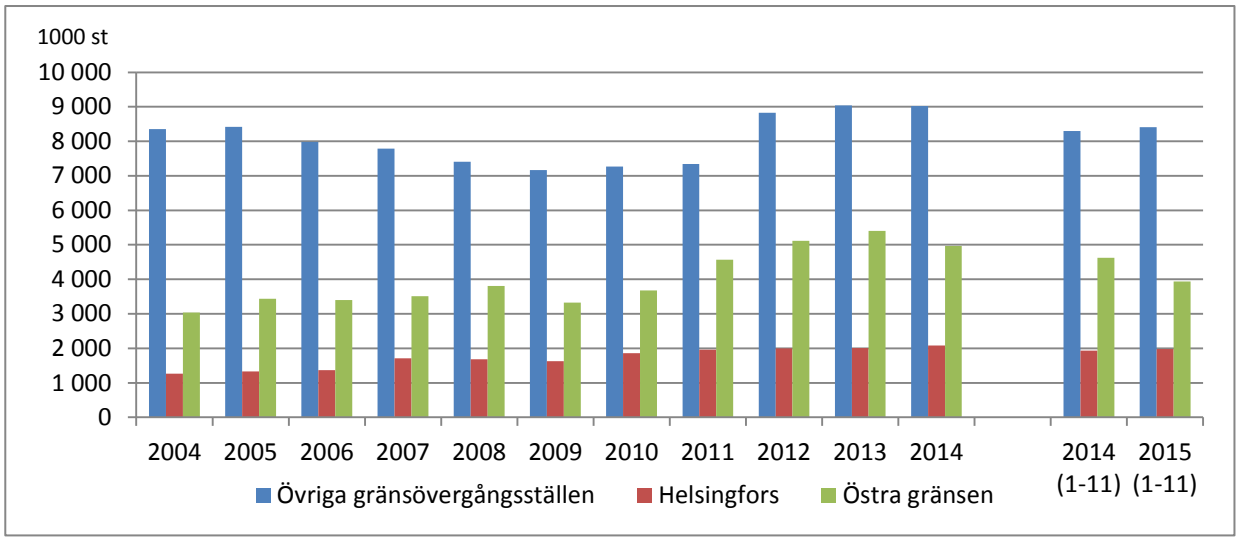

Huvuddelen av landsvägstransporterna i Rysslandshandeln går via de fyra största gränsövergångsställena vid östgränsen. I figuren nedan presenteras antalet lastbilar med last, både ankomna och avgångna, per år. Vaalimaa är det största gränsövergångsstället vars andel i januari–november i fjol var 42 procent. Andelen höll sig på samma nivå som året innan. Trafiken via Imatra låg också på samma nivå som året innan. Nuijamaas andel av trafiken däremot sjönk men Niiralas steg. Antalet lastbilar med last vände nedåt år 2013 efter att ha vuxit tre år i rad. År 2014 fortsatte nedgången med 14 procent och i januari–november i fjol minskade trafikmängderna med över 23 procent.

Figur 10. Lastbilar med last åren 2008–2015 (1–11) per gränsövergångsställe, st., ankomna och avgångna sammanlagt

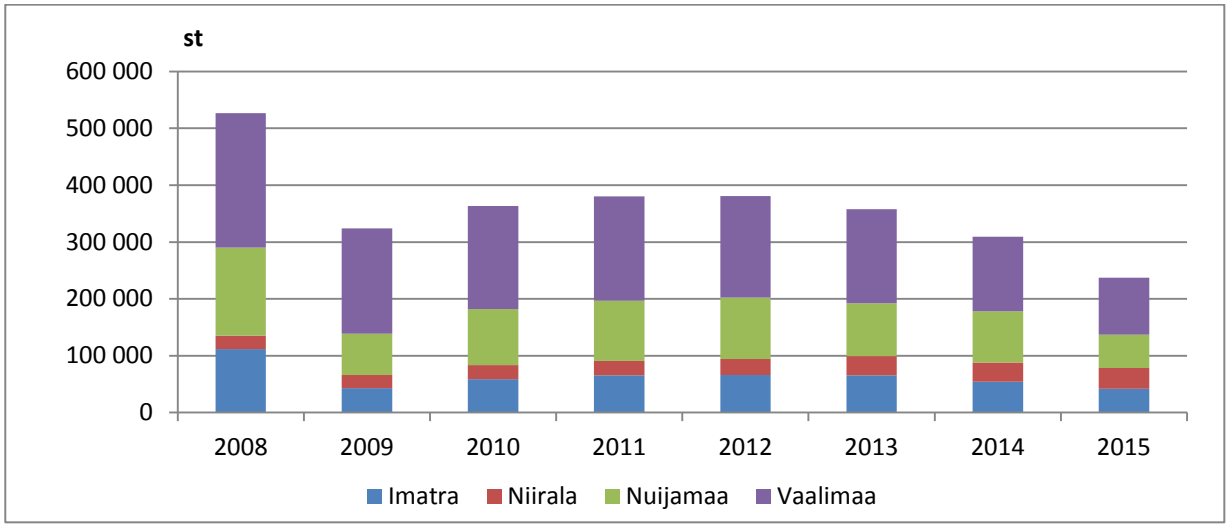

Förfrågningar Telasuo Christina, tel. 040 332 1828
Kaarna Anssi, tel. 040 332 8153
Riikonen Johanna, tel. 040 332 1824
E-post: förnamn.efternamn@tulli.fi